Nederlandstalige
TEX
Gebruikersgroep

Aanwezig : A. Al-Dhahir (UT); E. Algera (EGD); A.W.W.M. Biegstraaten (TUD); P. Bloemen (TUE); E.P.M. Boets; T. Bloo (Jonge Onderzoekers); J. Braams (PTT); K. Claes (Drukkerij Mennen); L. de Coninck (de Kraal); N. Cox (KUN); M.M.M. Dings (AKZO); F. van Ditmarsch (EGD); W. Dolman (AHA); R. Doornebal (Wolters Kluwer); S. Eggermont (TUE); E. van Eynde (UR); E. Frambach (RUG); L. van Geest (CAWCS); M. van Geest (CAWCS); F. Goddijn; W.J. van de Guchte; M. Haenen (RUL); Y. Haralambous; S. van Harreveld (Actual Business Group); K. van 't Hoff (CWI); S.J. Hogeveen (RUU); A. de Jong (RUU); B.J. de Jong (Wolters Kluwer); H. Jurriens (UT); T.A. Jurriens (RUG); R. Kappert (KUN); W.J. Karman (KUN); C.H.A. Keijer (AHA); G. Kouijzer (NS); M.J. Krugers (Tech. Marketing Consulting); C.G. van der Laan (RUG); A. de Leeuw van Weenen (RUL/VTW); H.A.N. van Maanen; W.J. Maas (Elsevier); H. van der Meer (UvA); F. Mittelbach (Electronic Data Systems); J.C. de Moor (Theologische Univ.); H.P.A. Mulders (KUB); G.J.H. van Nes (ECN); G. Oomen (Wolters Kluwer); P. van Oostrum (RUU); N.A.F.M. Poppelier (Elsevier); J. Renkema (Theologische Univ.); R. Smedinga (RUG); A. Soos (UT); H. Trompert (AHA); P. Tutelaers (TUE); E. Ulijn (TUD); P. Vanoverbeke; M. van Veen; E.J. Vens (RUG/ICCE); J.E. van Weerden (RUG); F. van de Wiel (CWI); J.J. Winnink; R.V. van Zanten (SARA);

Notulisten : Gerard van Nes & Jos Winnink

1 Opening

In de ochtend was de NTG te gast bij het Grafisch museum te Meppel. Onder zeer veel belangstelling werd (vanwege de zeer grote opkomst) in een aantal groepen, de praktische aspecten van ondermeer de typografie op een zeer levendige wijze uiteengezet.

Rond 14:00 uur heet voorzitter Kees van der Laan een ieder van harte welkom en opent de bijeenkomst in een stampvolle zaal bij Koninklijke Boom Pers. Een korte uiteenzetting werd vervolgens gehouden door de gastheer M.C. Boom, directeur van het gelijknamige uitgeversbedrijf.

2 Verslag bijeenkomst 4 juni 1992

Bij dit verslag zijn geen opmerkingen en aldus wordt het goedgekeurd.

3 Ingekomen stukken en Mededelingen

De volgende mededelingen worden gedaan:

- Berichten van verhindering zijn ontvangen van de leden R.M. Berns, J.J. van Gorp, J.F. Krips, A.P. de Ruiter, A. Schuitman en W. Smit.
- Ontvangen zijn diverse tijdschriften van ondermeer de verschillende TEX zustergebruikersgroepen, TTN en SGML.
- Via e-mail (17-nov-92) heeft Victor Eijkhout het volgende medegedeeld:
  Nu Lollipop op drie verschillende plaatsen in de MAPS genoemd blijkt te worden, lijkt het me een goed idee om een aankondiging te doen.
  Lollipop is officieel op deze wereld losgelaten. Het valt op een paar adressen te ftp'en, en het is via email te krijgen.
  Eerst even over hoe goed Lollipop is: het is in staat om alle voorbeelden in de handleiding te zetten. Kijk maar op de leestafel als je wil zien wat dat inhoudt. Verder heb ik Lollipop gebruikt om mijn dissertatie en mijn boek te zetten.
  Ook is mij door een gebruiker gemeld dat het schrijven van een nieuwe stijl letterlijk een uur heeft gekost. Dat is mijn voornaamste claim betreffende Lollipop, dat het ontwikkelen van stijlen erg makkelijk is.
  Nu even over wat er nog mist: het belangrijkste is dat voetnoten en 'inserts' nog niet ondersteund worden. Dat moet verholpen zijn met de versie die ik in Januari zal openbaar maken. Verder ben ik van plan om bepaalde delen uit andere macro pakketten te gebruiken: van Karl Berry zal ik het interface naar BIBTEX gaan gebruiken, en ik ben van plan met de LATEX3 mensen te praten over gebruik van hun 'verbatim' en 'tabular' omgevingen. Ik weet nog niet of ik het NFSS zal gaan gebruiken.
  Ik hoop dat Lollipop ook in Nederland wat tevreden gebruikers zal vinden.
  En het doet me genoegen te zien hoe actief NTG is.
  Keep up the good works, en groetjes vanuit Knoxville, Tennessee!
  Aldus de e-mail van Victor Eijkhout.

Editor van deze MAPS is: G.J.H. van Nes.

)MPUTERPROGRAMMA ZONDER GRENZEN

)ud en nieuw ontmoetten elkaar
1 Grafisch Museum en bij Boom

'PEL — Computerge-
kers van universiteiten
ndere wetenschappelijke
llingen in Nederland en
ië troffen elkaar gisteren
de tiende bijeenkomst
le Nederlandse TEX Ge-
kersgroep in Meppel, in
Grafisch Museum
ithe en bij Boom Pers.
n van de Nederlandsta-
TEX Gebruikersgroep
uiken allen hetzelfde
outerprogramma TEX:
hulpmiddel voor de com-
r, gereedschap voor het
en van (wetenschappelij-
teksten en van bijvoor-
l muziekschrift.
staat eigenlijk heel dicht bij
de zet-technieken zoals we
het museum zien, aldus se-
ris Gerard van Nes (ECN,
n). Immers bij het loodzet-
eten we de diepte, hoogte en
te van iedere letter. Nu
we hetzelfde maar dan via
mputer en uiteraard zonder
ood. Aan de hand van de
kte tekst wordt deze dus
voor regel, alinea voor ali-
pgebouwd.
programma TEX is ont-
uit de noodzaak van het
n van formules. Tien tot
en jaar terug kon dat in het
geheel niet. De Amerikaanse computer- professor Donald Knuth heeft daartoe het geavanceerde programma ontwikkeld.

Over de hele wereld zijn er zeer veel gebruikers. Het kan ook wereldwijd gebruikt worden omdat iedere nationale expert zijn eigen schrift, lettertype kan ontwikkelen. Of het nu in het Frans, Koreaans of Russisch moet het kan allemaal, aldus Van Nes en zelfs is het mogelijk teksten te bewerken welke van rechts naar links worden geschreven en gelezen.

Het is dus een programma zonder grenzen. Uitwisseling met andere gebruikers is geen probleem. Daarnaast is het programma ook kostenloos en bruikbaar op verschillende computersystemen: de PC thuis tot supercomputers. Veel aandacht is er ook voor de grote kwaliteit en variatie van de uitvoer. De resultaten kunnen zichtbaar gemaakt worden op het scherm, de huis-tuin en keukenprinter, een zogenoemde laserprinter en op professionele zetmachines. Ook is er een speciale uitvoer naar het brailleschrift ontwikkeld.

De Nederlandse groep die inmiddels alweer 5 jaar bestaat heeft zich de afgelopen periode sterk gemaakt voor de aanpassing van het programma aan de Nederlandse taal. Immers welk schrift kent er een ij. En deze letter moet op een speciale manier 'gebouwd' worden. Tevens moest het programma geleerd worden hoe woorden worden afgebroken. En 98% van het afbreken gaat nu goed aldus Van Nes.

Oud-Meppeler Guus Kouijzer is één van de actieve clubleden. Hij prijst het programma vooral omdat je er in programmeren kunt. Het prikkelt iedere gebruiker tot meer, aldus Kouijzer.

In het middagprogramma, toen men te gast was bij Boom-Pers (Meppeler Courant), stond de toekomst van het programma centraal. De leden van TEX en hun inleiders werden welkom geheten door drs. M.C. Boom, directeur van het uitgeversbedrijf aan de Kromme Elleboog. De Fransman Yannis Haralambous sprak over de ontwikkeling van niet-westers schrift voor het programma. De Duitse deskundige Frank Mittelbach over nieuwe wensen voor de toekomst. Wat moet het nu al krachtige programma nog meer kunnen.

Zo moet er in de toekomst rekening worden gehouden met de aspecten van electronisch en papierloos uitgeven. Teksten van boeken en/of tijdschriften moeten structuren hebben om wereldwijd electronische toegang tot literatuurbestanden te realiseren. Mittelbach werkt aan de opvolger van TEX, het moet de standaard worden voor wetenschappelijke uitgaven worden, aldus Mittelbach.

:t maken van muziekschrift is geen probleem voor het
programma.

Meppeler Courant, Vrijdag 20 november 1992